Catalunya

Primer centenari de la mort d'un català il·lustre, fill d'Arenys de Mar

JOSEP BARALT TORRES

31 maig 1740 - 31 agost 1829

Nasqué el 31 de maig de 1740, fill de Josep i Maria, família modesta i senzilla.

Féu els seus primers estudis a les escoles de la vila, sobresortint entre els seus condeixebles per la seva intuïció i aplicació.

A l'edat de decidir ofici, trià el de mari, i després de les pràctiques rudimentàries de la gent de mar apreses a la nostra platja, i amb els estalvis fets amb elles, es traslladà a estudiar Nàutica i Pilotatge al Ferrol.

Als 22 anys ja li conferí el comandament d'una fragata. Féu viatges d'altura cap a Amèrica, els quals es distingiren per la seva rapidesa, degut als grans coneixements i estudis que tenia en l'art de navegar.

En 1760, en una de les seves llargues absències, en tornar trobà que havia mort el seu pare a Veracruz (funerals, 22 de juny de 1760), encarregant-se del sostenlment de la seva família.

En tornar d'un altre viatge, trobà que en una incursió que havien fet a la nostra platja els pirates moros, a principis de l'any 1761, havien fet captiu el seu germà petit, Ignasi, que rescatà a Alger al preu de "pes de plata", mitjançant la intervenció de l'Orde de la Trinitat Calçada per redempció de captius (9 març 1763).

L'any 1775, essent capità i propietari d'un gran vaixell d'Havana, rebé ordre de conduir tropes i material de guerra a Manila i Panzacola (capital de la Florida), per compte del Govern espanyol, fins el dia 30 de desembre de 1780, que fou apressat per una fragata anglesa.

L'any 1785, en atenció als mèrits contrets en la campanya de la Florida, li fou concedit el títol de Mestre de Nàutica i Patró Alferes de Fragata i Primer Patró Honorari de la Reial Armada.

Trobant-se a Arenys l'any 1791, cedí a la vila tres cases de la seva propietat per a Hospital Militar, que foren utilitzades més d'un any, refusant tota indemnització i lloguer.

Als 44 anys, després d'una vida agitada de treball, privacions i córrer per la mar, s'havia fet una regular posició i un nom com a gran navegant i mari expert, i tornà a la nostra vila per a reposar.

Com que foren molts els amics i companys que li pregaren que ensenyés Nàutica a llurs fills, fou quan se li suggerí la idea de fundar l'Escola de Nàutica (que després obtingué honors de reialesa, l'any 1802), coneguda per l'"Estudi del Pilots", que arribà a adquirir gran renom, ja que venien a estudiar molts deixebles de Balears, Alacant, Tortosa, Màlaga, Galícia i d'altres indrets.

Era tan estès el seu nom dintre les altes esferes oficials, tant per les seves proeses com per la seva saviesa nàutica i tanta la importància que havia adquirit la seva Escola Nàutica, que quan visità la nostra vila el rei Carles IV, amb la seva reial família, pernoctant a les cases de Ramis i de Pau l'avui casa Cabral - 22 octubre 1802), el monarca el féu cridar a la seva presència, i li fou presentat per Josep de Olózaga, capità del port de Barcelona, i per Pere de Ayala, ajudant militar de Marina d'Arenys de Mar.

A les preguntes reials contestà tan aplomat i tan conciu Baralt, que el rei quedà admirat i fou quan li concedí el títol de "Reial" a la seva Escola i a ell la facultat d'ensenyar i fosser el seu director mentre pogués, ultra el títol de Tinent de Navili amb tots els honors i preeminències, i que desitjaria veure onejar a l'Escola el pavelló reial quan tornés de l'excursió a Figueres, com així fou.

El 22 de febrer de 1806 fou, a més, nomenat ajudant militar de Marina i capità del port d'Arenys de Mar, càrrecs que exercí fins que morí.

L'any 1808, amb les atribucions que li donaven els anteriors càrrecs, deixà dos canons del 6 amb llurs escalaborns i municions; 12 trabucs i 30 fusells; diversos sabres per a l'armament d'un "místic", i tres faluixos per a la defensa del Coll de Montgat, contra les tropes franceses; també deixà dos canons complets amb municions i bales a l'Ajuntament de Granollers per a la defensa del Coll de Montcada, i molts fusells a l'Ajuntament de la nostra vila per a l'armament del Sometent, tot pagat de la seva butxaca, igualment que tot l'armament d'una pollacra que tenia al seu carrer.

Durant la guerra dita de la Independència, tingué al seu càrrec el d'ajudant militar, tenint cura personalment del proveïment de queviures i material a les places de Tarragona, Roses i Illes Medes, i moltes vegades amb perill d'ésser apressat pels enemics.

Quan entraren els francesos a la nostra vila, el primer que feren fou saquejar la seva casa i l'Escola, destruint i emportant-se'n tot el que pogueren.

Home d'una complexió forta, amarada d'un tremp i resistència propi de la gent de mar d'aquell temps, visqué fins als 90 anys, i fins tres dies abans de morir, el dia 31 d'agost de 1829, assistí a l'Escola i tingué cura de la classe.

La mort fou molt sentida, i l'acte del seu enterrament fou grandiós, car hi assistí tot el veinat, autoritats i molta gent dels pobles veïns.

La Premsa catalana

ELS ANTICS CALDERERS DE TARRAGONA

De "La Cruz", de Tarragona, signat Sanç Capdevila:

"Al primer terç del segle XIV, entre els industrials tarragonins hi havia un calderer, anomenat Guillem Bossa, casat amb una tal Elisendis i no sabem si tenia fills.

La causa d'haver-se perpetuat el nom d'aquell artista fins als nostres dies, fou la seva sobrada indigència que sovint l'obligava a manllevar diners amb escriptures, les quals quedaren arxivades en la notaria de la ciutat.

No ignorem pas que la pobresa era el patrimoni general dels artistes d'aquella época, però la del nostre calderer sembla que algunes vegades arribà a ésser molt apurada. Ordinàriament pagava un deute amb diners emprats de nose, i si no trobava qui li volgués prestar diners en metàl·lic, comprava mercaderies a fiar, per tal que amb la venda d'elles pogués reunir el capital necessari per a satisfer els seus més urgents compromisos; i així anava trampejant la seva crítica situació.

Un jorn, però, en què un dels seus prestamistes, anomenat Pere Trilla, li exigia la restitució d'una determinada quantitat, el pobre calderer no pogué trobar cap jueu ni cristià que l'ajudés a sortir d'estrets; cansat de pidolar i de rebre negatives, ja estava conhortat que li desmoblessin la botiga, quan, als 7 de juliol de 1318, Andreu Ponter li oferí una esclava grega, mitjançant un pagaré de vint lliures barceloneses. Amb aquella desgraciada captiva, que es deia Agna, es presentà al seu creditor, el qual, desconfiat tal volta de cobrar d'altra manera, se li quedà la dita esclava, a canvi del deute, però no li aprecià més que per les catorze lliures i mitja que corresponien a la quantitat deguda.

Als finals de la mateixa centúria apareix un altre calderer, un moro anomenat Alí, el qual, als 20 de juny de l'any 1387, cobrava onze sous "per uns tabals de aram, los quals ha fet a ops de la ciutat". Per tal que aquell oficial moro fixés la seva residència a Tarragona, els consols acordaren pagar-li una part del lloguer de la casa que habitaria, la qual determinació consolar ens permet suposar que, en aquell temps, faltaria aquell ofici a Tarragona; i és ben possible que hi mancués, car amb la pesta de l'any 1348, la ciutat restà buida de moltes menes d'industrials.

Poc a poc aquest ram industrial s'hi reinstallà i adhuc, amb el temps, prengué un gros increment, fins al punt de donar nom al "Carrer dels Calderers".

Entre els calderers tarragonins del segle XIX hi figuraven els avis del genial artista, Anton Gaudí, el qual no recatava el seu nobilíssim orgull per aital ascendència genealògica. Recordem perfectament que l'última vegada que parlàrem amb ell, el gran arquitecte del temple de la Sagrada Família ens deia, en presència del P. Ignasi Casanovas, que si ell era arquitecte, ho devia a la condició dels seus avis calderers; i ho raonava de la manera següent: els calderers són els mestres dels arquitectes, car ells agafen una superfície plana, com és una planxa d'aram, i a cops de martell li donen la figura que volen, resultant que aquell tros pla d'aram, a les seves mans, es converteix amb un utensili d'economia domèstica, com una paella, un càntir, un perol, una llumenera, etc.; això mateix fem els arquitectes: prenem una superfície plana de terrer i amb el martell del paleta el convertim amb una casa, un temple, una fàbrica, etc., de manera — repetia — que la meva vocació d'arquitecte prové d'haver tingut els avis calderers.

I afegia, encara, amb major entusiasme: i si jo sóc l'arquitecte Gaudí, ho dec a qué els meus avis eren calderers de Tarragona, car aquella gegantina ciutat de les muralles ciclòpies els imprimí el caràcter de la "gent del llamp", que no es deixa lligar per la rutina d'uns motllos asfixiants, sinó que salta, amb valentia independència, per damunt de tot obstacle que dificulti les empreses originals de llur consciència.

Qualsevol que hagi conegut personalment el famós mestre, si es va fixar detalladament en la seva indumentària i en l'aspecte humilíssim que el caracteritzava, fàcilment comprendrà que, en fer les susdites manifestacions, parlava amb tota sinceritat.

I aitals declaracions, fetes francament per una personalitat com la de l'eminent mestre Gaudí, esdevenen un elogi ben remarcable per als calderers tarragonins."

CRISI EN LA JOVENTUT LOCAL

D'"El Pla de Barcelona", signat Enric Gall:

"Des del "Diari de Mataró", Marcal Trilla s'ha dolgut de la manca d'Associacions de Teatre en les ciutats petites. Aquest crit ha suscitat diverses adhesions de moltes ciutats de Catalunya. I tothom ha elogiat la bona labor que els "Amics del Teatre", de Sabadell, porten a cap per la divulgació del teatre selecte. I s'ho val. Els "Amics del Teatre", de Sabadell, compten amb un nombre ben considerable—uns 800 —d'associats. Paguen una quota mensual de 4 pessetes i gaudeixen de dues representacions "assegurades" al mes. Els mesos d'estiu deixen de representar i els associats deixen de pagar. Voleu més garanties?

Així mateix ens ho explicava un bon amic sabadellenc, un fervorós amant del Teatre. I ens digué:

"—Es que no hi ha ambient, a Terrassa, per crear una Associació de Teatre?"

Li vàrem contestar que no. La vida espiritual de Terrassa, sabeu, és migradíssima. No hi ha cap revista, no hi ha res. Aquells joves que d'una manera innata posseeixen uns dots, no troben recer ni estímul. I aquella guspira que ben cultivada podria abrandar-se, s'extingeix tot just iniciada.

Aquesta punyent confessió a l'amic sabadellenc, ens ocasionà un blasme. Vàrem sentir botzinar a les oïdes aquelles paraules cruels:

"—I dones, què en fèu de la vostra joventut, com esmerceu les febroses inquietuds de l'edat àlgida i optimista?"

Restàrem coniosos, esmaperduts. Certament, l'amic tenia raó. Volíem dir-li, per atenuar la desoladora vida espiritual de la nostra ciutat, que hi havia molts joves que llegien, llegien febrosament. Una auto-cultura, sabeu. Però ho vam trobar una mica pueril. Puix que nosaltres no hem cregut mai, en l'edat més apassionada, en un pregon, en un feixuc silenci. Tot ha de respirar i bem amplament. Aquell tuf nauseabund que us provoca la indolència, no és propi de nosaltres, dels joves. Fa pena, molta pena un mantell de passivitat en uns cossos plens de vida!

"L'entusiasme és la sal de l'ànima", diu el mestre Vives. "Els desbordaments de la joventut, tenen el poder més viu i eficaç per implantar les grans coses". "L'ànima de les joventuts". "Ideologies de la joventut". Aquestes frases les llegiu arreu.

Davant, l'eixarreida vida espiritual de la nostra ciutat, hem trobat roents les frases esmentades. I bé — us preguntem —: és que la joventut local és diferent de les altres? Reflexioneu i seguidament constatareu una forta crisi en la joventut local. Ara bé; recau tota la culpa en la nostra joventut? No.

Hem pogut constatar, en diversos casos, una indiferència que us encongeix, us gela l'ànima. Es per aquesta poderosa raó que sentiu de molt joves:

"—No perdeu el temps en voler crear, el terreny no és gens propici; el més eficaç és una auto-cultura."

I la realitat us ho confirma.

Essent així, cal que confessem que en la nostra ciutat existeix una crisi en la joventut. Que no és possible, ara com ara, crear una "Associació de Teatre". ¿Què hi fa que a totes les ciutats veïnes maldin per una depuració espiritual? Nosaltres restem impàvids, "com si sentissim ploure". En el teatre, aquest és el paper menys costós, més fàcil d'encarnar."

L'INVENT D'UN CALAFI

De "Vida Mariana", de Calaf:

"L'enginyer senyor Susanna, descendent de Calaf i emparentat amb diverses famílies de la nostra vila, ha inventat un aparell amb el qual podran il·luminar-se els camps d'aterratge des dels avions. Aquest invent és fruit dels estudis referents a televisió, als quals es dedica el dit enginyer.

L'aparell inventat pel senyor Susanna és de reduïdes dimensions (no gaire més gran que una capsa de cigars purs) i està posat en un extrem del camp d'aviació, senyalat el dit extrem amb tubs lluminosos "neón" perquè el pilot pugui orientar-se. Quan l'aparell volador passa pel damunt del lloc on hi ha els tubs lluminosos, l'aviador deixa caure una bengala encesa (si no vola massa amunt, la bengala encesa pot anar penjada de l'avió i no cal deixar-l acaure), els raigs lluminosos toquen la "cèl·lula" de televisió de l'aparell inventat, el canvi de resistència de la "cèl·lula" actua sobre el nou sistema, tanca el trencacircuit de la instal·lació i aquesta queda encesa. I·ja no s'apaga fins que l'aviador ha pres terra i el mateix apaga les llums, les quals novament podran ésser enceses quan hi passi un altre aviador. El camp d'aviació tarda molt poc a il·luminar-se: uns dotze segons.

L'invent ha estat patentat a Espanya i a Nord-América.

Ultra l'aplicació a camps d'aterratge, pot fer-se també a carreteres. Feta una instal·lació elèctrica en aquestes, els autos, a la nit, anirien sense llums, portant només que un petit focus al costat, el qual focus tocaria amb els seus raigs les "cèl·lules" dels aparells que es posarien cada dos quilòmetres. La carretera quedaria sempre a les fosques, i només seria il·luminada quan passaria un auto, i cada dos quilòmetres els llums cremarien durant quatre minuts.

Cal felicitar el senyor Susanna per tan pràctic invent, el qual, en la part d'aviació, seria de gran utilitat, de poc cost i de molts serveis en cas d'auxili.

I en felicitar-lo podem sentir un noble orgull per haver-hi un inventor descendent immediat d'aquesta vila."

ELS ASILATS I L'EXPOSICIO

D'"El Pla de Bages", de Manresa:

"Són diverses les poblacions que aquests dies es preocupen que els asilats de les Cases Benèfiques puguin conèixer la magnificència de l'Exposició Internacional de Barcelona. Gairebé s'han emprat procediments distints en cada una, si bé la finalitat és igual, com també deu ésser-ho l'entusiasme en aplaudir-la.

El fet essencial és que els infants que per dissort han hagut d'anar a nodrir els asils, perquè la Caritat faci en ells el que no pogueren fer els seus pares, desapareguts o morts o aquells que els abandonaren, puguin conèixer i gaudir les meravelles que enclou l'Exposició, com els fills d'aquells que els hi poden acompanyar i sentir en el cor l'admiració que ha de causar-los.

Valls, Lleida, Girona, Tortosa, Sabadell i altres demostren en aquest cas com per sobre de les coses materials hi ha, fent la seva via, l'esperitualitat que fa ésser grans els pobles. i si bé amb diversitat de procediments, tots convergeixen en un sol punt, en la pràctica d'una bona obra. Totes aquelles poblacions han sentit com una necessitat, per complaença de llur dignificació, el procurar que els infants dels seus asils puguin visitar l'Exposició de Barcelona.

Vegem, per mostra, el cas de Girona per a comprovar com la simpatia de tothom hi ha fet dur el granet de sorra a afavorir els asilats.

Ahir va efectuar-se l'excursió a Barcelona, però interessa de conèixer-ne alguns detalls, els quals recollim d'un estimat confrare d'aquella ciutat. Diu així:

"Mañana saldrán de esta ciudad para Barcelona 110 asilados de la Casa de Misericordia de esta ciudad, al objeto de visitar la Exposición Internacional, según en pasadas ediciones tuvimos ocasión de anticipar.

Realizarán el viaje en los autobuses generosamente cedidos por Transportes Eléctricos Interurbanos, de Bañolas; Ribot, Font y Artigas, de Palafrugell; Empresa Giró, de Lloret de Mar, y señores Encasa, de esta ciudad.

Acompañarán a los asilados el presidente de la Corporació, don Federico Bassols; el diputado ponente de Beneficencia, don Adolfo Puig; el jefe de la Sección de Beneficencia, don Carlos Elps; el administrador de los Establecimientos benéficos, don Domingo Cánovas; el mayordomo de la Diputación, don Juan Meléndez, y varias Hermanas de la Caridad.

Los excursionistas comerán en el Restaurant Popular, habiéndose recibido para sufragar los gastos importantes donativos de diversas personas generosas.

Por la tarde recorrerán el recinto de la Exposición visitando cuanto de notable encierra, no regresando hasta las 11 de la noche, al objeto de que puedan gozar del magnífico espectáculo de las fuentes luminosas, cuyos efectos superan toda ponderación."

Parlem ara dels preparatius que es duen a cap a la veïna ciutat de Sabadell. Diu així un volgut confrare:

"Un nucli de taxistes d'aquesta ciutat té el propòsit de posar un dia els seus autos a la disposició dels asilats a les Cases de Beneficència, per tal que puguin anar a visitar l'Exposició.

El Sindicat d'Iniciatives s'ha posat en combinació amb els propietaris dels autos oferts, per tal d'organitzar aquella simpàtica expedició."

Solament els casos de Girona i Sabadell són suficients per a demostrar com es pot portar a terme una bona obra d'aquesta mena.

El que hi ha, però, és que la nostra volguda Manresa acostuma de tenir preocupacions més altes o més baixes que aquestes, difícilment dintre uns termes que s'avinguin a una prodigalitat apropiada a manifestar-se quan es tracta d'altruisme, encara que aquesta manifestació de sentiments resulti còmode i econòmica.

Ja hem dit el que deviem i hem fet conèixer les actuacions que poden servir d'exemple i d'estímul.

Voldríem veure una naixent i ràpida actuació en profit dels asilats de les Cases Benèfiques manresanes, perquè aquests pobres infants poguessin veure l'Exposició de Barcelona.

Ho aplaudiríem amb entusiasme."

EL PARC DE LA SEU DE MANRESA

De "Pàtria", de Manresa, signat F. R.:

"Totes les ciutats es preocupen de tenir uns jardins o parcs públics que serveixin de recer als vells i a la mainada. Segons la importància de cada població, el parcs podrà ésser més o menys modest; però no deixarà de tenir un bon passeig amb els seus bancs i les seves fonts, a més dels jardins corresponents.

Es cert que hi ha poblacions importants que negligeixen aquestes coses tant o més que Manresa. Però també ho és que n'hi ha d'altres d'iguals, i fins i tot de més petites que la nostra ciutat, les quals poden oferir al turista un parc esplèndid. Vegeu, sinó, Lleida amb els seus Camps Elisis, o Girona amb la seva Devesa. A Manresa no tenim res que s'hi assemblí, però tenim un parc de la Seu, avui gairebé abandonat, el qual, si ens ho proposàvem, podria esdevenir una cosa magnífica.

Per aconseguir-ho n'hi hauria prou amb reformar el tros de parc que ja hi ha i ampliar-lo cap als conreus suspesos per les seves vessants, per la banda del camí de la Cova i del passeig del Riu fins a la plaça de la Reforma: tot aquell conjunt d'horts i jardinets podria transformar-se en un bell verger, amb esgraonades i escalinates artístiques (no diem pas monumentals) que facilitessin l'accés en diverses direccions, amb brolladors i combinacions florals que farien d'aquell parc, avui deplorable, un lloc exquisit.

Creiem que un bon arquitecte — que no hauria d'ésser pas cap geni — sabria treure'n tot el partit i en faria una cosa digna de Manresa i, sobretot, de la nostra esvelta Seu, una de les catedrals més notables amb què compta Catalunya.

Imagineu-vos una visió de conjunt del que fóra la Seu amb el seu parc sospès fins al marge del Cardoner, amb el seu mirador al capdamunt de cara el Montserrat i el seu passeig obert als quatre vents que mig voltés l'església... Imagineu-vos tot això, cadascun de vosaltres a la vostra manera, i digueume si no valdria la pena de fer que el nostre Ajuntament es prengués amb certa illusió aquesta idea, a grans trets exposada, i la convertís en realitat."

Fets diversos

Accidents d'automòbil

A Tarragona, al quilòmetre 67 de la carretera de Barcelona, toparen els autos núm. 1252, de Tarragona, i núm. 2330, de Barcelona, propietat, el primer, de Salvador Mercader, i el segon de Rafel Bigorra.

Els cotxes sofriren grans desperfectes i llurs ocupants ilesos, llevat del nen de nou anys Marc Mercader, que sofrí lesions de poca importància.

— Ha mort a l'Hospital de Manresa el xofer Ramon Soler, de 32 anys, a conseqüència de l'accident, del qual donàrem compte, ocorregut a la carretera de Manresa a Basella.

Ha estat traslladat a Solsona el cadàver de Felip Isanta, propietari de la Fonda Vilanova, de Solsona, l'altre mort en l'accident.

— A Girona, un auto atropellà el nen Josep Prim, d'un any, habitant amb els seus pares al carrer de l'Argenteria, número 13, produint-li una ferida contusa a la regió parietal esquerra, de pronòstic lleu, que li fou curada al Dispensari Municipal.

— A la carretera de Lleida a Puigcerdà, prop del quilòmetre 132, un automòbil de la matrícula de Barcelona, guiat per Joan Bajova i Escúlias, atropellà la veïna de Castellciutat Maria Coll i Sanlaeulàlia, coneguda per Manelutxa.

Les rodes del cotxe li passaren per damunt el cap, i quedà morta a l'acte.

El conductor del cotxe ingressà a la presó de la Seu d'Urgell, però fou posat en llibertat a l'endemà.

— Al carrer de Berenguer, de Mollet, es produí una topada entre els automòbils propietat dels senyors Torres, de Sant Celoni, i Illa, de Barcelona.

A conseqüència de la topada resultaren lesionats tots els ocupants d'ambdós automòbils.

Els cotxes sofriren desperfectes de consideració.

Després d'auxiliats, els lesionats passaren a llurs domicilis.

— Un automòbil francès, ocupat per súbdits francesos, a la carretera reial entre Igualada i Castellolí, atropellà l'obrer de 74 anys Josep Gàmez Méndez, el qual treballava amb altres obrers a les obres de l'esmentada carretera.

Auxiliat al Dispensari Municipal d'Igualada, hom li aprecià ferides contuses a ambdós peus. Després fou traspallat a l'Hospital.

Després de prendre declaració *als ocupants del cotxe*, foren posats en llibertat, puix que l'atropellament fou fortuït: l'obrer atropellat *no sentí* els senyals de l'automòbil a causa d'una sordera que sofreix.

— A la carretera de Ciutadilla, el ciclista Josep Barbarà Vilaplana, de 19 anys, veí de Guimerà, en una corba topà amb un pilot de pedres, i s'hi estavellà.

Es produí diverses ferides al cap i a diferents parts del cos, i commoció cerebral.

Li practicaren la primera cura a la Casa de la Vila de Ciutadilla, i després fou traslladat en greu estat al seu domicili, a Guimerà.

— Al Dispensari Municipal de Girona ha estat auxiliat Joan Gimbernat Arbat, de 32 anys, domiciliat a la plaça de la Independència, núm. 16, que presentava contusions al nas, llavi superior, regió parpebral esquerra i cama del mateix costat, amb ematoma, les quals contusions es causà en una caiguda en pretendre evitar que l'atropellés un auto.

Una dona sota un tren

A l'estació d'Aguilar de Segarra, Ramona Bujons i Ferrer, que anava de passatgera en el tren correu de Bilbao, baixà creguda que era l'estació de Segués, final del seu viatge.

En donar-se compte de la seva equivocació, s'apressà a pujar una altra vegada al tren, quan aquest ja estava en marxa, relliscà del biaxapeu i caigué a la via entre les rodes del tren.

El cap de l'estació, senyor Ciprés, amb una serenitat i un gran menyspreu de la vida, acudí a salvar la dona, i fent un gran esforç de musicles aconsegué extreure aquesta de sota les rodes.

La dona resultà amb una ferida per'aixafament a la cuixa, i el senyor Ciprés, l'heroic cap d'estació, amb desllorigament de la mà, degut al violent esforç que havia efectuat.

Un home desaparegut

Marian Martorell i Pruna, domiciliat a la Porta de Ballleix, núm. 5, de Mataró, ha desaparegut del seu domicili.

Marian Martorell, que té 51 anys, s'ocupava en el negoci de compra-venda de grans i farratges per als animals.

Dilluns, a la tarda, com de costum en el dit dia, anà a Argentona per afers del negoci, i ningú n'ha sabut res més.

Marian Martorell és bru i d'alçària mitjana. Quan desaparegué portava un vestit gris, gorra, coll i corbata, i sabates negres.

Accidents del treball

Mentre treballava en la reparació d'una aparia en una línia de l'Energia Elèctrica de Catalunya entre Vic i Sant Hilari, morí electrocutat l'obrer d'una de les brigades d'aquella Companyia anomenat Tomàs Urive Virfiez, de 20 anys, natural de Toberno (Almeria).

— El paleta Jaume Ponç, veí de Caldes de Malavella, que treballava a Calella en una en construcció, va caure de la bastida des de l'alçària d'un primer pis.

Es fracturà una cama i es produí ferides de força consideració.

Fou trasadat a l'Hospital en greu estat.

Incendi

En la casa número 8 del carrer de Molins, de Palamós, on tenia installat un magatzem de mobles Pere Clavaguera, un incendi, que fou localitzat al cap de dues hores d'haver-se iniciat, devastà les existències que hi havia.

Per absència del propietari, no es pogueren valorar les pèrdues, si bé se suposa que són importants.

No hi hagué desgràcies personals.

Baralla

Al barri de la Marina, de Cambrils, en tractar de posar-se en pràctica un acord del Pòsit de Pescadors que prohibeix que es vengui peix als compradors que no hagussin satisfet l'import de llurs compres de la setmana anterior, es promogué un fort escàndol, i hagueren d'ésser detinguts Josep Borràs i els seus fills; Joan Medina, Plàcid Cavanilles i Vicente Vizcarri.

Altres

Josep Gambins, de Manresa, ha comparegut davant la policia i ha denunciat que una tanguista tingué un fill en el seu domicili i se n'anà deixant-lo abandonat.

Per resultar que estava reclamat per estafa pel Jutjat d'Almunia, Josep Gambins quedà detingut.

— El veí de Castelló d'Empúries Joaquim Cusó Giralt ha denunciat al Jutjat Municipal de la dita vila, que entrà a la quadra de casa seva un cavall de la Colònia Agrícola del senyor Jonqueres, i li matà el seu.

TARRAGONA

Troballes :: Farran i Mayoral
Turistes anglesos

El sòl de Tarragona és pròdig en tota mena de troballes. Ara mateix, amb motiu de les obres que s'efectuen a l'Eixample de la ciutat han estat descobertes unes coves al carrer de Méndez Núñez, que han sobtat per la seva relativa extensió.

Igualment ha estat descobert un ample basament de columna al carrer d'Adrià, a la mateixa travessia de la Rambla, partó d'altres trobats no fa gaire a la plaça de Corsini i carrer de Cervantes.

— Dilumenge passat va visitar la nostra ciutat l'eminent publicista senyor Farran i Mayoral.

— Hom anuncia per al dia 15 de febrer vinent la visita al nostre port del vaixell anglès "Arcadian", en el qual vindran uns 400 turistes de la mateixa nacionalitat, que es detindran per tal de visitar la ciutat i els Monestirs de Poblet i Santes Creus.

CANET DE MAR

Exposició :: L'estalvi :: La festa major :: Les conferències
D'En Serra i Moret

Dissabte, a les set de la tarda, al vestíbul principal del Patronat de Cultura inaugurarà una exposició de pintures i dibuixos l'artista barceloní Matías Campurri.

Constarà de més de 50 treballs.

— Durant el mes de juliol, la sucursal de la Caixa de Pensions ha recaudat, per imposicions, 91.448'56 pessetes, i ha pagat, per reintegres, pessetes 57.609'70.

Resten a favor de la Caixa 33.839 pessetes.

S'han obert 26 llibretes noves i se n'ha cancel·lat una.

— El dies 8 i 9 d'aquest mes, la nostra vila celebrarà la seva segona festa major.

La Societat Aleneu Obrer alxecarà un formós envelat, i els balls i sardanes aniran a càrrec de la cobla La Principal de Terrassa.

El dia 7, vigília de la festa, el quadro escènic de la dita entitat representarà "Bona gent", de Santiago Rossinyol.

La Cooperativa La Canenfenca té contractada per l'execució de concerts i danses una renomenada orquestra.

Com cada any, l'Aplec que se celebra al Santuari de la Misericòrdia es veurà força concorregut, ja que els seus organitzadors procuraran, a ben segur, que els actes religiosos a celebrar siguin ben lluïts.

Només ens cal que faci bon temps, per veure el nostre poble atapeït de forasters.

— La setmana entrant començaran a circular els butlletins d'inscripció per l'edició del cicle de conferències que donà dies enrera a l'Ateneu Obrer el culte professor Manuel Serra i Moret.

Aquesta edició la publicaran mancomunadament les entitats Iris, de Mataró; Casino de Calella i el nostre Ateneu.

No cal dir com desitgem un bon èxit a les entitats editores, que tant zel demostren per la difusió de la cultura.

PUIGCERDA

Obres :: La llum :: Beneficència
Altres noves

Per al vinent dia 8, festivitat de la Mare de Déu, Patrona de Puigcerdà, figuren anunciats diferents actes religiosos.

— Ha estat arranjat i ampliat el jardinet existent al voltant de l'obelisc de la plaça dels Herois.

— Continuen d'una manera esllanguida les obres de reconstrucció de clavegueres i asfaltat d'alguns carrers.

En cinc setmanes que deu fer que treballen al carrer de Carol, se porten remoguts uns 200 metres de carrer.

— D'ençà que l'Energia Elèctrica de Catalunya ens proporciona la llum, gairebé cada dia hem de sofrir interrupcions.

Evidentment, és de molt mal efecte que se'ns deixi a les fosques tan sovint.